

Boubacar DIARRA
Bukary JARA

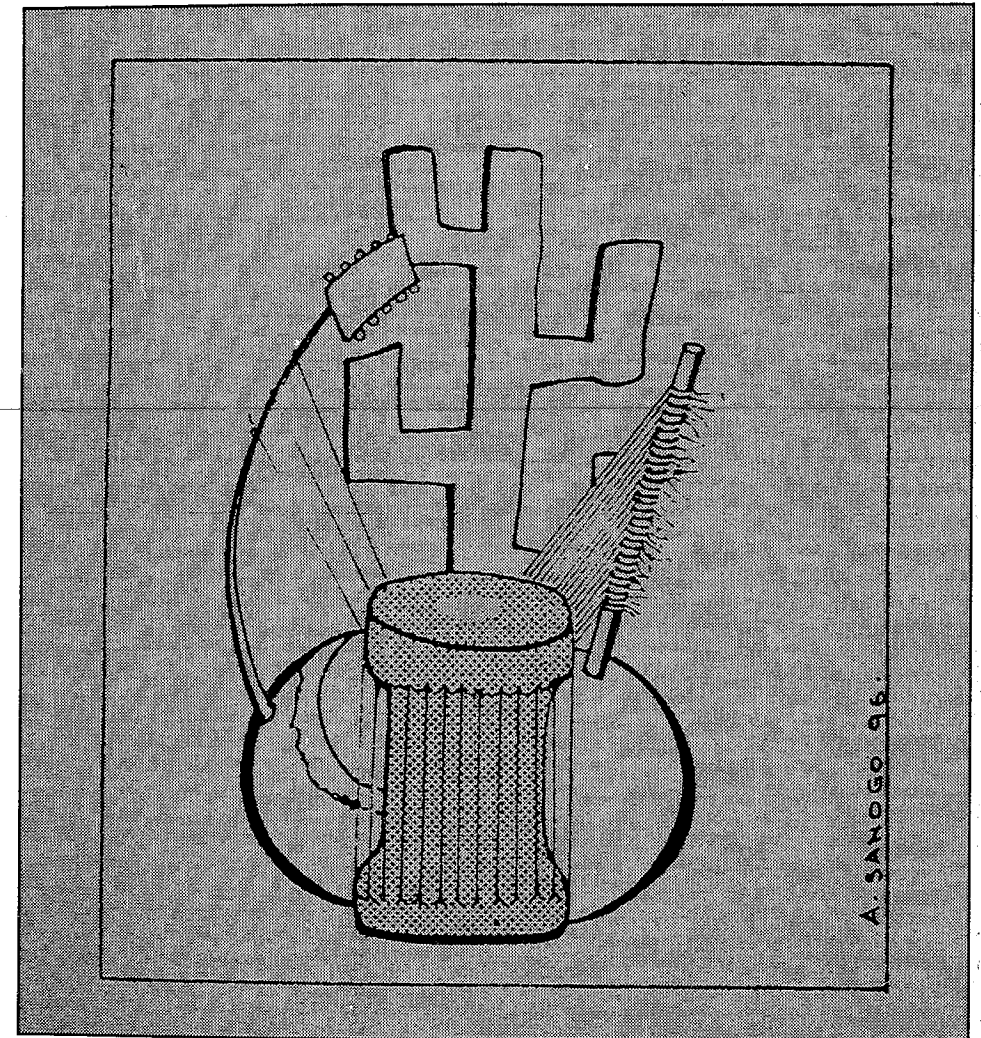
POYI

BREDA

BUREAU REGIONAL DE DAKAR

A. SANGOGO 96.

Boubacar DIARRA
Bubakari JARA

P O Y I

44

Ministère de l'Éducation de Base
DNAFLA MALI

Tijɛ tigi

Ne ba Mali la,
Mɔgɔ dɔw bɛ yɛn,
A tɛ u ni nafolo cɛ.
N'i ko fanga o b'u la,
K'a sɔrɔ a t'u bolo.
N'i ko kaari u bɛ se o la,
K'a sɔrɔ kaari tɛ se ka bɔ u da.
Miliyɔnmɔbilitigiw tɛ,
Miliyɔnsangasoɟlaw tɛ,
Tubabukanmɛnnaw tɛ.
U taamafɛn y'u sen ye,
U sibon ye bugu ye,
U dalakan y'u dakan ye.

Ne fa Mali la,
Fɛnntanw tɛ faantanw ye,
Bari jamana nafolo y'a baarakɛlaw ta ye.
Faamaw de ye faantanw ye,
Bari nafolo min b'u bolo,
O tɛ bɛɛ jɛ ye.
U ye jama ka nafolo min sonya,
U ka fanga ye o de marabaga ye.
Nka jo bɛ mɔgɔ min fɛ,
A da tɛ to o la.
Jo bɛ mɔgɔ min fɛ,
Kuma laban ye o ta ye.
Tijɛ ye fɛnntanw ta ye.

Ekisi
1971/02/25

*N'i ye tijɛ dɔn a bɛ dɔn
N'i y'a dɔn a tɛ dɔn*

N bolo mine !

N'i tɔgɔ ye faantan,
N'i tɔgɔ ye baarakɛla,
N'i tɔgɔ ye sɛnɛkɛla,
N'i tɔgɔ ye baarantan,

Fɛɛrɛ bɛ e min na,
Sɛgɛn bɛ e min na,
Kɔngɔ bɛ e min na,

E faantan,
E baarakɛla,
E sɛnɛkɛla,
E baarantan !

Ni gɛlɛya b'aw bɛɛ kan,
A' bɛɛ ye badɛn ye.
A' k'a' bolo di ɲɔgɔn ma
K'a' juguw kɛlɛ !

Jugu minnu bɛ mɔgɔ leebu,
Jugu minnu bɛ mɔgɔ sonya,
Jugu minnu bɛ kɔngɔ bila mɔgɔ la,
Jugu minnu bɛ kunfɛto dilan.

Kɛlɛ nafa ye mun ye ?

Fini kana dɛsɛ mɔgɔ si la,
Baara kana dɛsɛ mɔgɔ si la,
Suman kana dɛsɛ mɔgɔ si la,
Hɛɛrɛ nɛɛma ka fiye ka bɛɛ sɔrɔ.

Ekisi
1971/3/11-12

Halalaso

So ye ba ni keme ye,
Si ni si te kelen ye.
Donda ni boda be a bee la,
Sigiyoro ni dayoro te dese
a si kono.
O bee n'a ta,
Si ni si te kelen ye.
Ne be n ka so fe nin bee lajelen ye.
Hali ni a tufa be ji latemen,
N na n si to latemen n'a ye.

So ka ca ba n'a si ye,
Dow si ka ca,
Dow ta ka surun.
Dow senna ka teli,
Dow senna ka suma.
Ne na n senda ben n ta ma,
Taama na,
Boli la,
Kelennahami na,
Bari hafalaso jogon te,
So ni so la.

Marinyani
1990/08/1

Dogodogonin-dogo

Saya ye balannako ye,
Nka a be dogoda.
Ne sago ye n sako
Ka ke n baloko ye.
Hæere ni daamu.
N diyanyeko ka n si
Hake soro,
Nimisa si
Kana to n ko.

Mogo ka to i diyanyeko la,
O ka fisa i diyanyeko ka to i la.
Farati b'a la,
O ye nimatokan ye.
A' ye n kun ti,
Nama t'o la.

An be jogon kan su ni tile,
Nka hæere be si ka tilen
Yoro were,
E pine ma,
Ne kelen kama,
E kelen koson.
I son n'i ban t'a la,
Bari n'i tun te tan,
Ne tun tena ke tan.
Nka ne sago tun ye
E de ka ke n sago ni n sako ye

1990/08/1

Suw ma sa

ɲine ma ke aw ko,
N badenw,
Aw minnu tora kogoji ko,
Faransi.

Ka bo a' faso la Farafinna,
K'a' be taa wari jini
Tubabuw bara,
A' ma fen soro ni segennabaara te,
K'a' siso bila mogotanbon kama,
A' sara kera mun ye ?

Takurunnan kera a' sababu ye.
Aw k'a don pine ma ke aw ko.
A' badenw hakili b'aw kan.
A' musow miiri b'aw kan.
A' denw b'aw nimisala.

Ka bo segen na Farafinna,
Ka na sa segen na Farajela !

Nka a' jɛnama ma min jɛ,
Aw su n'o jɛ faso ma.
A' ma sa, n'aw ye baarakelaw
Hakili dayeɛ.
A' ma sa, n'aw sato kulela :

"Keɛ ! an k'an juguw faga,
Fanga y'an ta ye ! a ye wuli"

Ekisi
1971/12/31

Faantan hamina

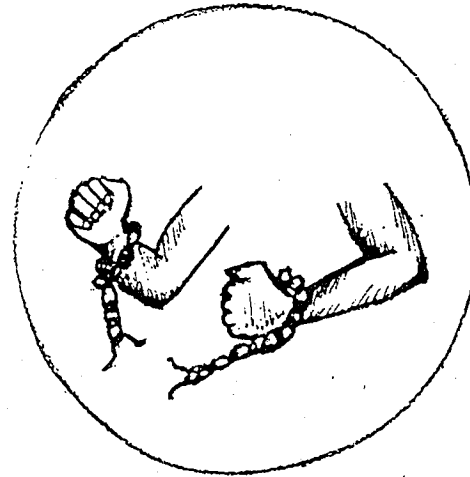
Joni be sɛɛn don,
Ni sɛɛ y'i don to,
N'i ma to sɛɛntan dun
Togo kɔnɔ, yeelen kɔ ?

E jon be fili kɔngɔ ma,
I cɛsirilen sɛnɛ na,
Min ladilali tɛ to i ma,
N'a nege be fanga la ?

N'e mogo min tɛ baana ye,
I nofen ye bana bɛɛ ye.
Nka n'i ye fileli kɛ i nɛ,
I be jɔlɔkɔ tigɛto ye.

Kana i kelen ka kɔli
Kofɔ. Mali den bɛɛ kɔni
Hakililata ye de bi,
Faantan fana ka di min.
Fo bɛɛ ka dimi !

Ekisi
1972/02/17

Faama jateminɛkan

Fanga bɛ faantan na,
A bɛ sɛnɛ kɛ.
Faama bɛ fanga la,
A bɛ bɔnɛ kɛ.

Fanga tɛ faama na,
A bɛ kɛlɛ kɛ.
Faantan tɛ fanga la,
A bɛ dɛrɛ dɛ !

Bankɛlɛla

Jotigi jo
Jalakitigi jalaki

U ko ne ka marifa ta,
Ne ko n tɛ taa kɛlɛ la.
U ko faso kumabɔ sera,
Ne ko kasoladon sera.

U ko kɛlɛ in na,
Sankurunw bɛ cun muraw kan,
Tasuma bɛ seri mɔgɔw kan,
Denw bɛ sa u baw naga la.

U ko ne ka n kiribi,
Ko n bɛna sankurun ta,
Ka taa kisɛ jɛnsɛn
Kɛlɛkɛnɛ kan.
Ne ko sibiri,
N t'a da,
Halisa.

U ko kɛlɛ in na,
Kun tigɛlɛnw bɛ nugu,
Jiri jɛninɛnw bɛ wuli,
Ɔɔ dɔnnɛnw bɛ wolo,
Musow bɛ jigin kisɛ cɛma,
Nka kɛlɛtigɛlaw tɛ kisi.

U ko marifa ka ci,
Ne ko n kun ka ci,
N'i jo tɛ kɛlɛ min na,
I hɛɛrɛsɔrɔtɔ tɛ o la.

Mun be bi ko ?

Tiɲɛsɔsɔlaw ma,
Fɛnsɔgɔsɔgɔlaw ma,
Mɔgɔsogodunnaw ma,
Tigasɔngɔdunnaw ma,
Mɔgɔjoliminnaw ma,
Kɔɔrisɔngɔɲiminaw ma,
Malositununnaw ma,
Warisiturulaw ma,
Banabaladonnaw ma,

Ne ma fɛn wɛrɛ fo dɛ !
Fo seli masurun na,
Foyi man ɲi
Kɔngɔtɔw ni
Sɛngɛnbaatɔw ni
Banabaatɔw ma,
Sagamɔnɛ tulɔlɛn kɔ !
Faso denw, a' ye wuli
An k'an ka muruw kalanso !

Sini ye seli ye,
Sini ye sagafagaseli ye.

Ekisi
1972/10/24

A barika ala ye

Ala ye mɔgɔw dilan,
Ka dɔw kɛ santigi ye,
Ka tɔw kɛ nanbara ye.

Santigiw man ca
N'o tɛ u tun tɛ san tigiya sɔrɔ.

Suman y'u ta ye,
Fini b'u fɛ,
Wari b'u fɛ,
Sanu b'u fɛ.
Jama be min ɲɔ sɛnɛ,
Jama be min kɔɔri sɛnɛ,
Jama be min labɔ.

Nka komi santigiw be sanfɛ,
U be jama tɔ ninnu kunna,
N'o ye jama ye.

U be bo seri a kan,
Ka sugunɛ kɛ a kan,
Ka taama a kan,
I ko jɔntigi n'a ka jɔn.

E min ye nanbara ye,
I tɛ ala deli
A k'i kisi kamanbɔ ma ?

Ekisi
1972/10/24

Baara daminɛni ka gɛlɛn a labanni ye

Kulu kelen b'an ni suman bugunnen cɛ,
Kuluba don.

Kulu kelen b'an ni farikolokɛnɛya cɛ,
Kuluba don.

Kulu kelen b'an ni farikolokɛnɛya cɛ,
Kuluba don.

Nka kuluba tɛ.

N'an y'an ka besew ta a jiriw kama,
N'an y'an ka dababaw ta a bɔgo kama,
N'an y'an ka soliw ta a faraw kama,
N'an y'an ka marifaw ta a waraw kama,
A mɛɛn o mɛɛn,

A na yɛrɛkɛ ka kɛnɛ bila hɛɛrɛ nɛ,
Ka bɔ an n'an ka sɛgɛn nafa cɛ.

Ekisi
1972/10/26

Dɔ-bɔ-n-sɔn-na

E kitabubatigi,
Pantalonjantigi,
Simisijemantigi,
Suluyejanjigitigi,
Kankɔrɔfusumalentigi,

E walifentigi,
I tɛ tigiya dabila,
K'i miiri dɔɔnin ?
I ka fɛn sɔngɔ bɛ bɔla min ?

I miiri nin na :

Sugunɛ taa o taa,
A laban ye barokɔrɔla ye.

Ani nin :

Mɔgɔdɔn ma se tilebanko la.

Ani nin sa :

Jɛgɛ fanga ye ji de ye.

Ekisi
1972/10/26

Dudadu

N'i y'a ye wolo do ka jan do ye,
I b'a soro do de be ntugunnin sanfe.
N'i y'a ye faama do be kafa
A sigilen be faantan do de gon kan.

N'i ye kabakuru ye kungo cema,
Mogo de sera n'a ye yen.
N'i ye baana ye fanga legelege la,
Misikine de sera n'a ye yen.

Dunan jatigintan ye gansan ye.
Fanga jamantan fana ye gansan ye.

Ni mogninfin ninena a jujon ko,
A labanko b'a lafili.
Ni fanga ninena a sigicogo ko,
A wulicogo b'a hakili jigin.

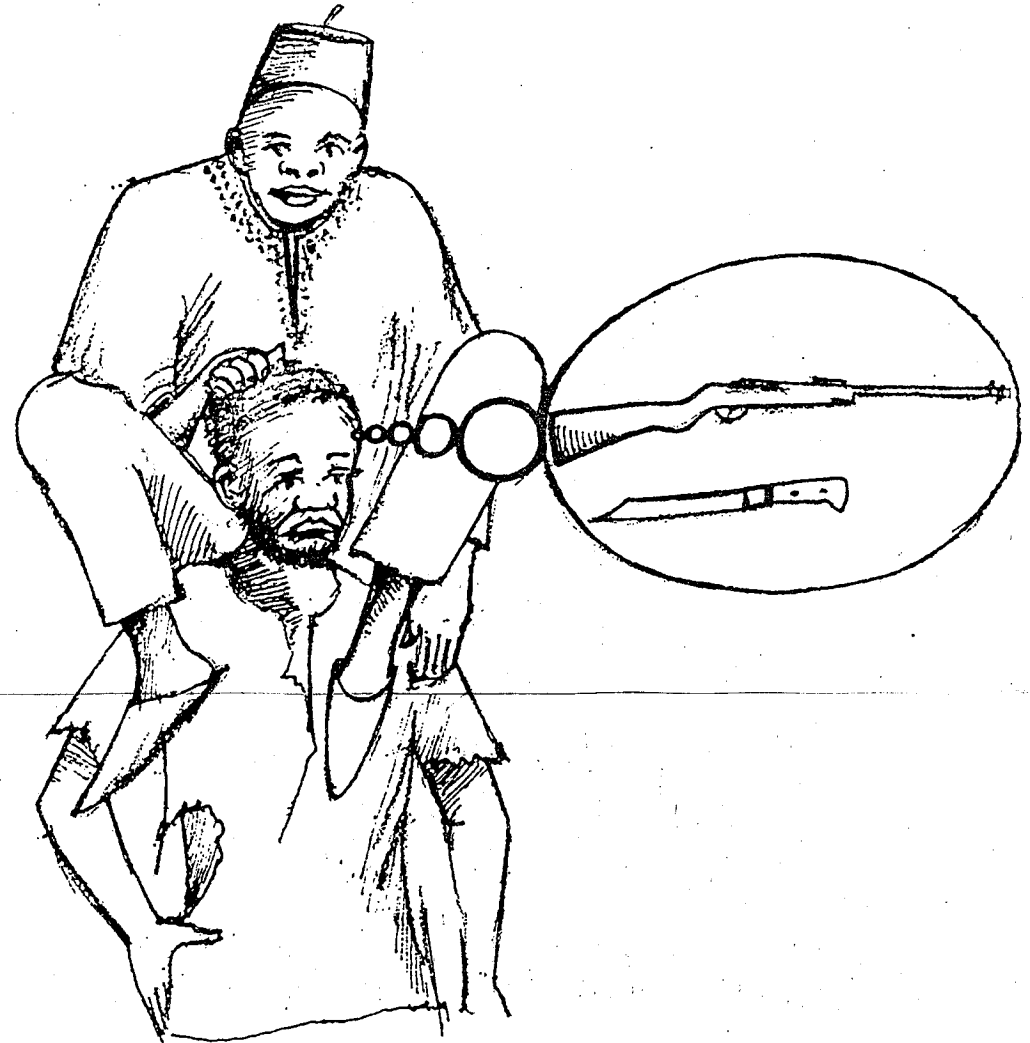
Jugu te mogo la bana ko,
Jugu te mogo la baana ko.

N'i y'i ka sokonwulujugu faga,
Do ta b'i kin.
Ni bee y'i ta faga,
Si ta te si kin.

Ni do ka ba ma faga, do ka na te diya.
Ni nsereninje bee ma faga, si ka jiri te nugu.

Ni fiye y'i ka tomugu bon a kana digi i la,
Don do la a bena i ka tolgoma suma.
Ni faama y'i ka balo bos'i la a kana kun i la,
Don si i ten' a tige a ka so.

Mogo t'a fo konobolito ma i jo ka kaloje makono.
Mogo t'a fo segenbaato ma i sigi ka ala ka latige
makono.

Jon ta ye bi ye sango sini ?
Jon be sini negebo n'i ma bi diyabo ?

Ɔeni te mogo faga.
N'i be sa ka kunun kɔni !

A mana toli a kasa na bo.
A mana gan i na marifa ta.

Gan te janya a tigeɓaga ma.
Fanga te bonya a sigibaga ma.

Daga bonya o bonya datugulan b'a la.
Fanga bonya o bonya mineyoro b'a la.

U be n ko, u be n ko,
E yere tor'u ne,
N'o te u te to i ko.

Marifa b'u bolo,
Marifa b'u bolo,
E yere ma do ta,
N'o te a te ke u kelen bolo.

N'i ye kunajamugu tentegelema,
Fine be do ta a la.

N'i ye kelekemugu bila ka suma,
I jugu be kekeke k'i la.

Fere dan ye kunato kunnajimi ye,
Fago dan ye nin man kan mupuni ye.

Kurunkonmoggo be hakilina ye kelen ye.
Misigine be ka minsigi boja ye kelen ye.

Konokulu jelen wulikan de be bo.
Kelekulu jelen woyokan de be bo.

Kunun ni sini bi

Don ka jan a seballi te.
Jon tun y'a don ne be bi-bi in na
Fine sama ka n si dafa
Bi saba ni kelen na ?
Nka kunun yoro man jan.
Loloni, Gana, Sikaso.
Donnitigiden ni faantandendan.
Ka laban ka fentigiya
Donniya sababu la.

O te heere ye.
Heere min te feere
Ne t'o heere fe.

San bi saba ni kelen ko,
Ne ni ko sini heere,
Jama heere,
Foroba heere,
Wasa heere.

Dubalen feere te ye,
Nka fili te ke a den ma.

Kunun ni sini be ten ne bolo.
Bi, n ko ni n ne benna
Suba mankanntan kono.
U benna min na, a' y'a' tulo majo :
"Tile kura bora su in na"

Sefa

Faransefa tun b'an fe
Don do sogoma fe
An wulila k'an jo
Ko fo faranfasiya

Faransefa taara,
Faranmaline nana.
Don do tilegan fe,
Tilese kuncɛ,
U k'o fana ma ne,
Ko faransefa ka segin.

Ne ko sa o,
Saratila min b'a la dun ?
Songoyelen min b'a la dun ?
Hami banbali !
Bi toroko,
Sini toroko-toroko,
Koni sefa tena wolo sefaa la ?

Lome
1984/08/06

An faso

An faso Maliba,
I tulo majo n kan na,
Ni n y'i den ye.
N kasikan kun,
N'i ye n ba de ye.

Kunun i joli bonna
Temensennaw temesira kan,
Babiliw ni siraciw la,
I yere wolo kan.

San y'i wolo nugu,
Tile y'i ne wugu,
Buguri y'i kun bilen,
O si m'i juguw bo,
Fo k'i ka nafasorsira balamini
N'u ka kurunw ni
Pankurunw ni
Sisikurunw ye.
K'i denw saraka
U ka batarakelw la,
K'i kan nagasi,
K'u ta masaya.

Ni san tinena
Jate be kalo la wa ?

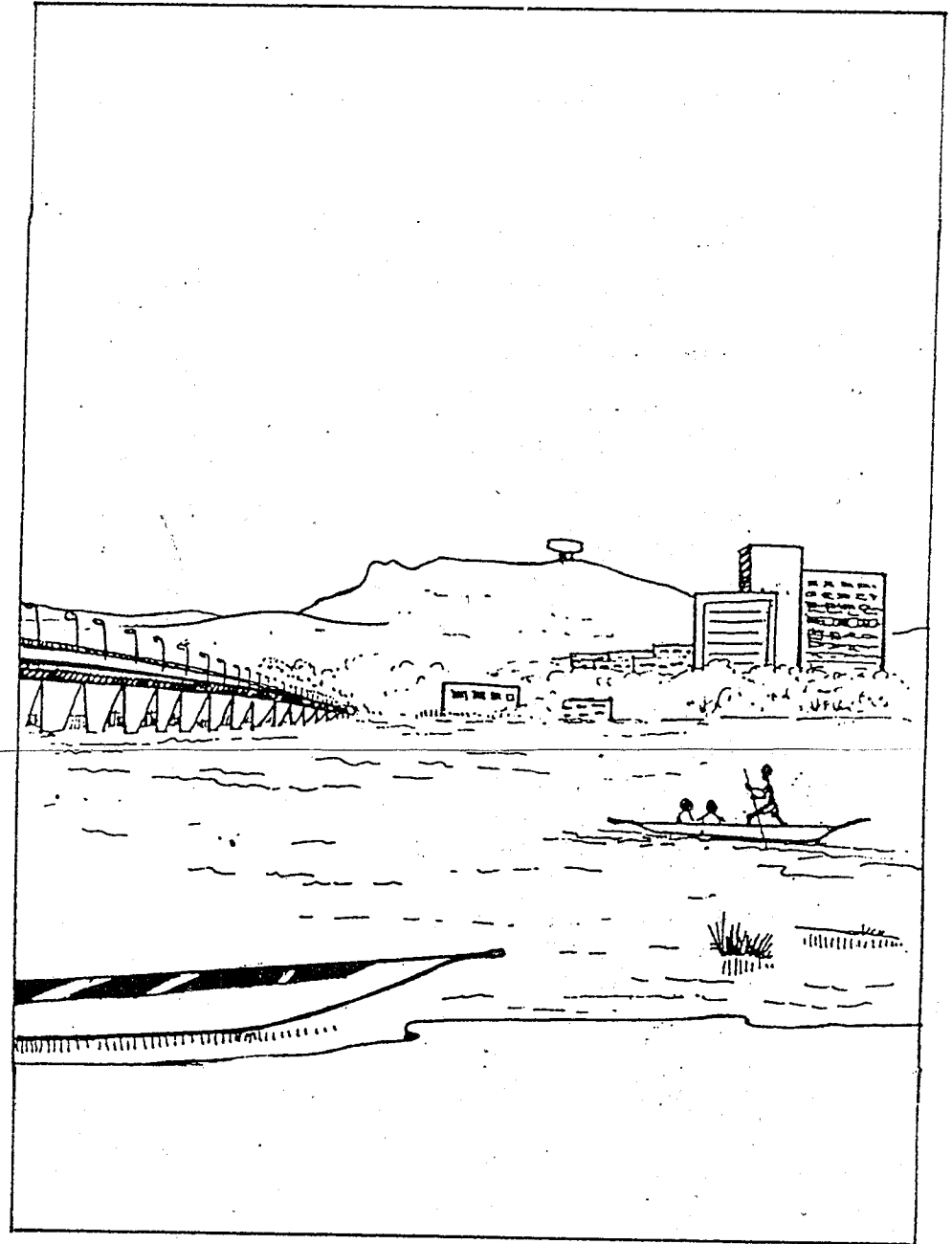
An faso Maliba,
Kunun i tonona,
Bi ma bi tile bo,
Nka e kun ma bo
Nogo la hali bi.

I yerewolo folow
Desera a koro,
San ni dugu ce,
U ganganaw y'u laabi,
Ta ma mens,
Sisi ma bo.

I ma ladon,
Bee y'o don.
Fini t'i la,
Bee ne b'i la.
Fo t'a ban.
I fanga dun ma ban,
I kanubaanciw dun ka ca,
Nka hali bi,
Bee ba Maliba,
Mone ma bo i la.

Sisan ne ye n kali
N si ni n kenya la,
Ni n be sa,
E koson don,
Ni n be faga,
N be faga e de ye,
San ka peren,
Duniya ka feren,
N fa ni n ba Mali,
Kabi bi ma se,
N ni file i koro !

Ekisi
1973/04/27

Ka Kuwame Nkuruma jansa

San kelen temena,
Miiribaliw jinena,
Mogo-were-te-n-yere-kow
Hakili bora,
Yeremahoronya juguw yelala.

Dugukolo y'i dun,
Nka i ma sa i te sa,
Kuwame Nkuruma,
E min ma son jonya ma,
An ka kurunba bolibaga,
An ka pininkalitomi kurucibaga.

I te sa ban,
Den kankelentigi,
E min y'an ba sin min,
Ka tila k'a juguw simi
I ka kewalew nesiranya bolo.
I te se ka sa
K'i si to Farafinna
Ni dije kono,
K'i nununukan munumunuto to
An tulo kono,
K'i bolono to
An nekoro.

San kelen temena,
Kuwame Nkuruma,
k'i su penama to.
I k'a don,
Saya y'i to !

Ekisi
1973/04/27

Nonsikan

Misikungolojenina,
Misikungolo jenina,
Misikun golo jenina.
Misikun, golo jenina.
Misi kun, golo jenina.
Misi kungolo jenina.
Misi, kungolo jenina.
Misi, kun golo jenina.

* * *

I y'i ka fali ne kelen ti kunun,
I y'i ka fali nekelen ti bi,
I n'i ka fali pentanya sini.

Ekisi
1973/10/05

Kori

San ma na,
Ɔo ma ne,
Baganw jufara,
Bin te,
Ji te,
Fo kongo
Ni neji.

Jigi te jiginε
Kongoto la,
Falato cayara.

San ma diya,
Kori san were na diya ?
Kori ciwaraw na hakili soro ?
Kori no n'i kogoribo
Kori la ?

Kori tiga na malo ?
An koni jigi jolen don.

Ekisi
1973/12/06

Diyagoya

Dow be kongo la,
Dow b'u kogola
Tow ka segen na.

Kow t'u cogo la.

Ɔow ma wolo ban,
U wora ka ban,
E ! san in ma diya,
Ɔinan ja ma diya,
An dun y'an jija,
Nka an desera.

Ji desera pewu.

Fiyewu,
Ala no te

Mogow fagali ni
Sumanw sali ni
Neji bonni
Ni bone joli ye
Bi-bi in na.

Aa ! An segenna sa !
an k'an sebe to don
Ji jugu ninnu keleli la,
Bari an ka kan
Ka bi diyabo.
Bi be sini ne.

Ekisi
1974/03/04

Ta ni fiye

Ta menena,
Fiye fiyera.
Ta sara,
Sisi taara
Fununfunun fe.
Takami funteni be
Buguri kasanke koro,
Buguri kasanke bisigi.

A' y'aw sigi.
Sooni ta file
Ka kasanke mine.
Fiye ka fiye,
Ta ka mene,
Moroon ka ta,
Ka waraw segere.

Ekisi
1974/07/22

Yen

N ne dannen be kuluw kuncɛ ma,
N senw ka surun kogɔjikɔtaama ma,
Kaman dun tɛ n na ka pan k'i masɔrɔ,
A file n dusu be ka nenakin,
A miniminen miirifin garan na.
Aw be nimakaran na,
Kɔngɔ ni minnɔgɔ bolo,
Aw t'a' yere bolo,
Kuma tɛ se ka bɔ a' da,
"N ko" o ni senna ka kan,
Min dun man kan o tɛ se ka fɔ,
Kuma tɛ k'a lasa.
N neji woyotɔ file,
Nka a tena se k'aw min.
N dusu bolen file,
A tena keɛɛ k'aw wasa.
Bina n na n ni ni
Ka n si lakisi.

Miyi-Mariseyi
1974/08/09-15

Ka kari to an ne...

Kaari y'a ta fɔ,
U ye kaari laadi,
Kaari y'a ta ke,
U ye kaari sifile.

Kaari y'a ta fɔ,
A ma mogɔ file,
Kaari y'a ta ke,
A ma mogɔ si to.

U ye kaari mine,
Ka kaari kun di,
U ye kaari mine,
Ka kaari bolow siri.

Kaari y'a t'a fɔ,
Geɛɛ jukɔrɔ,
Kaari y'a ta fɔ,
Senna senkɔrɔ.

U ye kaari bila,
Kaari y'a ta fɔ,
U ye kaari bila,
Kaari y'a ta ke.

Kaari b'a ta fɔ,
Kaari tɛ kɔ,
Kaari b'a ta ke,
Kaari ɲɔgɔn tɛ.

Mogɔ be sisan,
Kaari tɛ siran,
Mogɔ be suma,
Kaari be suma.

An k'an tugu
Kaari nɔ kan.
Da tɛ tugun,
Ka Kari to an ne.

Mariseyi
1974/08/15

Tara Bore

Sanu negenin o,
Wari negenin o,
Maa b'i tile ke,
Maa kelen tile te dije ban.

Taar'i da,
Tara taar'i da,
Saya man ni,
Tara taar'i da.
Taara ka n to,
Tara taara ka n to,
Deli fara man di,
Tara taara ka n to.

Sanu negenin o,
Wari negenin o,
Tonsonin Tara,
Tijedala Tara,
Kandimannin Tara
Taar'i da,
Nk'a togo diman tor'an da.

Mariseyi
1974/09/09

Awa

Mun na dije bee ma fin,
Mun na dije bee ma je,
N ka fin n ka je kana ke ?
A file fara koson,
N ni n ka awa farala.

Mun ye dancaw caya,
Mun ye siyaw caya,
K'a ke awa taara u bara ?
Mun na furu kera ?
Mun na jonya in kera,
K'an ka kanu in lakasi ?

Nin si te se,
Nin si man kan.
K'a to an ka pogon janfa,
Awa, awa nin bee ko,
N bee ko de
Awa kanu,
A b'i fe
Sini.

1975/03/23

I tɔgɔ ?

Miiri ye nɔ kɛ minfɛn ye.
I kɛra kuma ni donkili kama.

I ka jan i ka surun,
I bɛ pan ka fofɔ,
Ka pɛrɛn ka ŋunungunu,
Hakili marifa,
Ka fɔbali fɔ,
Dusu saalobaga.

N y'i da cɛ farinw na,
K'i da jamakuluw la,
N y'i sɛbɛn,
I ka kun jɔlɛnw makili,
Ka malidenw lawuli,
K'u nɛ yɛlɛ dibi la,

N y'i kɛ kanu kan fana ye.

I tɔgɔ bɛ se ka kɛ mun ye ni fasa tɛ ?

Kɛ o ye fasayi !
Ka si ni kɛnɛya d'i ma.

Marisɛyi
1975/05/12

Sɔgɔmada in na

Daraka balanna n ngɔɔnɔ na
Sɔgɔmada in na.
Sɔgɔmada in na,
Jamana dɔ kɔnɔ,
Kɛnɛ dɔ kan,
Kamalen kɛnɛ duuru
Ye diɲɛ to.

U kɛlɛkɛnɔgɔnw y'u kanbɔ,
U balimaw ma to kɔ,
Jamana kɔkan,
Bɛɛ y'i seko kɛ.

Nijugu ni ma nin si lamɛn.

A' y'a mɛn wa ?
Sɔgɔmada in na,
Sɛbɛnw kɛɲɛna,
Cidenw kɛɲɛna,
Kulew kɛɲɛna,
Hali hinɛ kɛɲɛna,
Ka ni kɛnɛ duuru
Kisi kisɛ ma,
Esipani dugu kan.

Sɔgɔmada in na,
Anw, aw kɛlɛkɛnɔgɔnw,
Anw bɛ firiya la.
Faranko bɛ fili la,
A n'a nɛfɛmɔgɔw,
U bɛ kɛlɛnya la.

Sogomada in na,
Fiyentow ne yelɛla,
Jotigiw joli kalayara,
Ɓɛjiw warawarala
I ko kise.

Kasi ma fen min bali,
Kise n'o bali,
Siga si t'o la.
Siran, Faranko, i n'i siya.
Siran,
Sini tile tɛ wuli
k'a to a' ma diɲɛ to.

Ekisi
1975/09/27

Koro joli ?

Umu ka ni
Umu cɛ ka ni
Umu cɛ man ni
Umu cɛ ka jugu.

Ekisi
1975/11/08

Jantonyerela koroko ka ni

San ke san kan,
San tan faso kakan.
A taara sanfe,
Ka taa tunga fe,
Ka kobilarabila bila,
Ka kankorofu fuga,
Simisi manama kan.

A y'i tulonge,
Ka kalan ke.

San ke san kan,
San saba temena.
Tulon banna,
Kalan ma ban.
Kankorofu fonina,
Bogolanfini donna.

A donna jama na,
K'i kan ke jemukan ye,
Ka kalan ke fasonafakan ye.

San ke san kan,
San saba temena,
Kalan banna.
A taara sanfe,
A taara dugu ma,
Faso nofe.
A ma sigi.
A seginna.

San kelen temena.

San ke san kan,
San tan faso kakan.

Faso kan ko a ma ten sa :
Jantonyerela koroko ka ni.
I hakili ke pogon kan,
I k'i kunda n kan ten sa,
N'i san tan n ko man kan.

A wulila,
Ka finsigi mini.
A wulila,
Ka san tan doni siri.
A ko san were ma :
"I be n soro so".
Jantonfasola labanko ka ni.

Tiripoli
1977/11/22

Fere

N ko n tɔɔɔɔɔɔ ma :
Kana n tɔɔɔ.
N ko n teri ma
A k'i terun dɔɔɔɔɔɔ.
N ko n balimaw ma,
U kana n bali n diyanye ma.
N ko n jarabi ma,
N ka fere i ko jara.
Nka n ko n faso ma,
A ka fere ka ke n ma kaso ye.

Tiripoli
1977/11/22

N'i y'a men diɛ ka di, i yere ka ke a la.
N'i y'a men kele ka di, i yere ka ke a la.

Ntɔnwolomana ka bara te fa.
Baanawolomana ka bana te ban.

Maloyakojugu
N'a ye mɔɔɔ bila nɔnsisogodun na,
Fɔɔɔɔɔɔɔɔɔ
B'a nege bɔ i la.
Sirankojuguya,
N'a ye keɛden bila kɔkantaama na,
Kɔsemɛdenenna
B'a nege bɔ a la.
Fɔɔ kun tigelen t'a kungo bannen ye.
Do kuntigi minenen te do cilen ye.

N-ɲe-be-mɔɔɔ-la be na ni minsigi ye tɔn na.
Yerɛson ka fisa walison ye.

Yann'i ka duloki kura ni kunato la,
Samara kura san k'a d'a ma.
Yanni i ka misigine son jɛɛ kene na,
A dege kɔmon na.

Nten te ci fara fila ko.
Fanga te ta kala fila ko,
Daba ni kalimu.
N'i somina ɲenamini ma,

I b'i sonsoro.
N'i ma kalanbaliya kele joona,
Kalanbaliya de b'i kele.

Ni ntubannin ye ɲobufiyela kon,
a be do sigi jiribolo la.
Ni kalimukala ye dabakala kon,
A be do ke kelennataama na.

Sonikε wolo wulalen ka fisa a gannen ye,
Nsonkε wolo gannen ka fisa a wulalen dɔrɔn ye.

N'an ma dɔw mɔnε,
An tɛna mɔnε bɔ.

Ekisi
1973/03/27

Tunga

Ni su kora n na,
I t'a to n na.
Ni tile ganna n na,
I b'a gan n ko.
I dun tε jε n ko,
Ne kεrεbεtε.

Ni su kora,
N bε sugo i la.
Ni dugu jεra,
N hakili tε sunɔgo.

I dun bε min ?
Ni dijε kera kungo ye,
Ne na kε donso ye,
Sango n n'i sɔrɔ.
Ni suya tun ye tijε ye,
N tun na don so su in na

E kosɔn,
An'an denw,
Sango a' kana tɔɔrɔ.

Luwanda
1984/12/30

Sabu ni sababu

Mun na a tɛ fɔ sabu
Walima babu
Fo sababu ?
A sɔrɔla nin de fɛ :
Ba dɔ tun bɛ bu kan,
Sa dɔ nana bɔ o kan.
Ba bɛ bu kan,
Sa y'i kɛ ba kan.
A ma kɛ ba ni bu ye dɛ,
A ma kɛ sa ni bu ye dɛ,
A kɛra sababu ye.

Ni ba tun ma bu sɔrɔ,
Sa tun tɛna ba sɔrɔ,
U saba tun tɛna nɔnɔn sɔrɔ
Tumanin kelen kɔnɔ.

Mun na a dun bɛ fɔ sabu ?
Nin kɛra ba de kɔ
Maana in na.
N'o tɛ sabu bɔra sababu la.
Kumanin kelen don.

Luwanda
1984/12/31

Jɛ

O tuma ne na n tile kɛ aw suma na wa ?
N'o kɛra,
Aw dusu tɛn-tɛn-tɛn,
Ne ta pa-pa-pa
Patisakana !
Sukasikan mɛn ka di o ye.
K'an bɛn
Fɔ la,
A fɔra,
A banna.

Luwanda
1985/12/22

San kura, san koro

Wini minena,
Wini bilala,
Wini minena,
Wini bilala
Bi.

Wuli.
San finnen.
An be k'an laben
Ka san yeɛma.
Kow ma yeɛma.

Wini minena,
Wuli.
Wini bilala,
Wuli.

Larabu banna Banisira la,
N - m'a - min - n - m'a - bonw
Sarakara o la.
San finnen.

An be k'an laben,
Ka san yeɛma.
Kow yeɛmana.

Mali ni Burukina ce,
N - m'a - min - n - m'a - bonw
Tora keɛ la
Fu.

Wuli.
Boli bena damine
Sini.
San ni dugu ce,
Ka teme cencenkungo fe,
Kuma t'u n'an ce,
Fo n dato file,
N'i b'a fe.

An be k'an laben
Ka san yeɛma.
Kow ma yeɛma.

Wini ka jamana la,
Kow ma yeɛma.
Banisirala,
Kow ma yeɛma.
San ni dugu ce,
An be k'an laben
Ka san yeɛma sini.
San be yeɛ an ma,
An dun sigilen.

Wuli.

Wini minena o,
Wini bilala o,
Wuli.

Wini mineto.

San ma yeɛma.
San ka warawara
I ko kise.
Kise.
San ka yeɛma ten sa.

Luwanda
1985/12/31

N'i b'a fε

N'i b'a fε n ka k'i fε,
Da min yelelen file,
Kan'a tugu.
N bila n ka taa,
Taa bε segin diya.
N ninkise jelen bε segin i ma,
An' i diyanyεbaro.

N'i b'a fε n ka k'i fε,
Sɔrɔkuma min b'i da,
A tu siŋε tan,
I k'i hakili bɔ a kan.
N n'i je tε fosi ye,
Fo kanu.
A tɔ bεε i ta,
Hal' an kɔlaw,
N'a ka di u ye.

N'i b'a fε n ka k'i fε,
I mageren n na,
I ka n munumεnε,
N k'i naani,
I ka n nεge-nεge
N k'i legelege.
Kana n segeεge,
N ten'i keke-keke,
Heere ni kanu
Gundo bεε file.

Kana da tugu,
Fo n'i tε n fε.

Ŋinεtulon

Jakuma ŋinεna
Jakumakun kɔ,
Ŋinε y'a ja.
Kuma kun tε.
Ŋinε don.
Ŋinε tε.

Luwanda
1986/??/?

Luwanda
1986/08/11

Don o don

Dije ye sogomada caman ye,
A suw fana da te don.
Dije ye sogomada caman ye,
Jine ma ke a suw ko.
Dije ye sogomada caman de ye,
Mogo si de m'u ye ka ban,
N'a tigi tile ma bin,
k'a su ko,
Don kelen,
Tile kelen,
Su kelen,
Shuwe !

Luwanda
1987/04/26

Dogokun

Ntɛnɛn baara,
N tɛnɛ t'o ye.
Tarata baara,
N taralen bɛ o la.
Araba baara,
Nimisako tɛ.
Nka sibirɪ baara,
Sibirɪ n t'a da.
Kari baara,
Ne Bakari tɛ,
Wa n tɛ karaba,
Hali juma don,
O dɔnnen don.

Luwanda
1988/07/11

Sago

Tuma be tuma na,
Ɗenafin te n na,
Kongo te n na,
Minnogo te n na,
Sunogo te n na,
Baronege te na,
Sanko yaala.
Tuma be tuma na,
Fosi nege te n na,
Ɗinedirako ko,
Hali n yerekun.

Luwanda
1989/09/10

Mandela

Jaga bama mɛɛn o mɛɛn geren kan,
A te ke jirikurun ye.
Jaga forontomugubore gangan te dogoya.
Gansan te.
Sabu ni sabu.
Tine min folola,
O de be laban.
Dine mume sewara bi.
Farafinna mume nagarila bi.
Bi wa ?

Sisan,

Mandela.

K'i ye,
K'i walenumandon,
K'a jir'i la i boto kaso la,
Ko i femogow ma da sanko ka sunogo.
Bi y'a sanji mugan ni wolonwula ye,
Kabini i juguw y'i nemadogo i niw na.

Bi - bi in na,
Wini ye n seere ye,
Biko ye n seere ye,
D'a la k'a fo
Biko m'anw wuli
An jigi n'an naniya n'an senw kan,
Cogo min na i be se ka bo bolo la.

Kelɛtigi tinɛtigi,
Jama kafobaga,
Jamana lamiiribaga,

Mandela.

Ne ko n faso

I taamana ka bo kaso la,
Nka n y'a don,
Ni mansawolo te,
I sigito te,
Wa an b'i fe,
An b'i kerefe,
An b'i ko,
Nka mogo t'i ne,
Bari ni sa kun tigera,
A to ye jurukise ye.

Mandela.

I ni see.

I bora i ka so,
I nana i ka so.
I ni see,
I ni wale,
I ni Wini,
Ani Biko.

Sini y'an bee je ye.
Konow jelen wulikan
De b'a fo bii... !

Luwanda
1990/02/11

A fo mogo be se ka taa tunga fe
K'i ba n'i fa to,
Ka pine i dogow n'i korow ko,
Ka diyen hali tilema ni samiyε ko ?
Dow bōkan kera : "n be taa wari jini
Ka na n ka ga balo".
Dow taakun ye kalan ye.
Nka a dan ye u ka se u penayoro la,
U be pine u woloyoro ko.

Dan be wari la.
Dan be kalan na.
Dan te fen min na,
O ye faso kanuni ye.

I be se ka ke faantan ye,
K'i faso kanu.
I be se ka ke kunfin ye,
K'i faso kanu.

I ka waritigiya n'i ka donniya be mun ne
N'i badenw man kan ka bo i nu ma ?

E waripinina,
E kalankela,
N'i tulo be n na,
Na an ka taa so !

Ne ko n faso.

Ekisi
1971/04/12

Kɛlɛ kan bɛ

San tɛmɛna, san wɛrɛ tɛmɛna,
San nana, san wɛrɛ nana,
Hɛɛrɛ ma ye sɛgɛn ma ban,
Ɔwɔw dɛnna, kɔngɔ ma ban,
Denw wolola, fɛɛrɔ b'u la.

Ku tɛ dun, bananku tɛ dun,
Dɔw dun ko faso ka di.

San tɛmɛna, san wɛrɛ tɛmɛna,
San nana, san wɛrɛ nana.

Sisan nɛjiw ka bɔn,
Joli fana ka bɔn,
Denw ka sa,
Badenw ka bin,
Bɔnɛko tɛ.
Marifa ka sɔsɔ,
Fanga na sɔsɔ,
Kɛnɛ kan bi,
Fanga na bin.

A' ye kuma, faso ka diya,
Kisɛ ka kuma, dusuw ka suma !
Hɛɛrɛ tɛ na, ni joli ma bɔn.

A' ye wuli !
Kɛlɛ b'aw weele.
Hɛɛrɛ kɛlɛ sera !

Ekisi
1971/12/25

Hɛɛrɛ kan bɛ

San tɛmɛna, san wɛrɛ tɛmɛna,
San nana, san wɛrɛ nana,
Hɛɛrɛ ma ye, sɛgɛn ma ban,
Ɔwɔw dɛnna, kɔngɔ ma ban,
Denw wolola, fɛɛrɔ b'u la.

Ku tɛ dun, bananku tɛ dun,
Dɔw dun ko faso ka di.

San tɛmɛna, san wɛrɛ tɛmɛna,
San nana, san wɛrɛ nana.

Sisan nɛjiw bɔnna,
Joli fana bɔnna,
Denw sara,
Badenw binna,
Bɔnɛko tɛ.

Marifa sɔsɔra,
Fanga binna.

Aw kumana, faso bɛ ka diya.
Kisɛ kumana, dusuw bɛ ka suma.
Hɛɛrɛ tɛ na ni joli ma bɔn.

Aw wulila,
Kɛlɛ y'aw seere,
Hɛɛrɛ kɛlɛ sera !

Luwanda
1991/03/26